

سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

انجمن ارگانیک استان کرمانشاه

پاییز ۱۳۹۳

مزایای کشت ارگانیک

کشت ارگانیک برای انسان، محیط زیست و موجودات زنده دارای فواید بسیاری بوده و اهداف زیر را دنبال می کند
افزایش حاصلخیزی خاک در طولانی مدت

- کنترل آفات و بیماری ها

- اطمینان از سلامت آب آشامیدنی، رودخانه و منابع آبی

- تولید مواد غذایی مغذی، سالم و بهداشتی و فروش آنها

با کیفیت و کمیت بیشتر که دارای درآمد بیشتری برای تولید کننده بود و سلامت جامعه را نیز تضمین می کند.

- تولید غذا با کیفیت بالا

- تقویت جرخه های بیولوژیکی

- بهره گیری از منابع تجدید شونده تا حد امکان

انجمن ارگانیک استان کرمانشاه:

با توجه به تقاضای روز افزون جهانی برای مصرف محصولات کشاورزی ارگانیک و لزوم بهره برداری هر چه بیشتر از ظرفیت های کشاورزی کشور در راستای توسعه پایدار کشاورزی و افزایش صادرات و کمک به تامین سلامت مصرف کنندگان محصولات کشاورزی تولید و فرآوری و حمل و نقل محصولات منطبق با استاندارد و سازوکارهای کشورهای جهان و سازمان های بین المللی نظیر سازمان تجارت جهانی انجمن ارگانیک ایران تشکیل شد.

انجمن ارگانیک کرمانشاه در مهر ماه سال ۹۲ با اخذ مجوزهای لازم تاسیس و شروع به فعالیت نمود. این انجمن در طی مدت فعالیت خود ضمن عضو گیری، چندین جلسه نیز با حضور هیات مدیره برگزار کرده است. از دیگر فعالیتهای انجمن می توان به ایجاد سایت انجمن به آدرس الکترونیکی:

www.ioaksh.ir

برگزاری جلسات با حضور متخصصین، اساتید و کارشناسان بخش کشاورزی اشاره نمود.

بررسی ها نشان می دهد حدود ۲۲۰ هزار هکتار از مزارع کشور شامل ۱۲۵ هزار هکتار باغ ها و ۱۰۵ هزار هکتار از اراضی زراعی به صورت طبیعی از پوشش مصرف سموم و کودهای شیمیایی خارج بوده یعنی از ۸۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور حدود ۲۵۴ هزار هکتار از باغ ها و ۵۵۴ هزار هکتار زمین های زراعی از سموم شیمیایی استفاده نکرده اند علاوه بر این، سطحی حدود ۴۵۰ هزار هکتار تحت پوشش برنامه های مدیریت تلفیقی حفاظت از محصول قرار دارد.

علاوه بر این، پتانسیلهای موجود در بخش گیاهان دارویی، طبیعی و جنگل و مرتعی کشور بیانگر این موضوع است که ایران دارای پتانسیل بسیار عظیمی در کشاورزی است و در صورت برنامه ریزی مناسب، به سادگی می تواند به یکی از کشورهای عمده تولید کننده و صادر کننده محصولات ارگانیک تبدیل شود.

استان کرمانشاه نیز به جهت دارا بودن ۹۰۶۰۰۰ هکتار اراضی زراعی و ۴۲۲۷۵ هکتار اراضی باغی و همچنین وجود نیروهای متخصص آماده به کار در بخش کشاورزی از پتانسیل بسیار بالایی در زمینه تولید محصولات ارگانیک برخوردار می باشد همچنان که در این زمینه نیز اقداماتی از جمله تشکیل انجمن ارگانیک استان کرمانشاه صورت گرفته است.

مقدمه:

در شرایطی امنیت و سلامت غذا به عنوان راهبرد اصلی در هزاره جدید مورد توجه قرار گرفته که به دلیل برنامه‌ها و سیاست‌های ناقص توسعه در دهه‌های بعد از انقلاب سبز در کشاورزی، کیفیت و کمیت محصولات کشاورزی به دلیل مصرف بی‌رویه انواع علف‌کشها، آفت‌کش‌ها، قارچ‌کشها، هورمون‌ها، کودهای شیمیایی، آنتی‌بیوتیک، فاضلاب شهری و غیره مورد تهدید قرار گرفته و منجر به بروز انواع بیماری‌ها، امراض، آلودگی‌های بهداشتی و زیست‌محیطی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تشدید مقوله مرگ و میر و کاهش متوسط عمر جمعیت انسانی در دنیا گردیده است. امروزه مصرف سموم و کودهای شیمیایی در محصولات کشاورزی در تمامی جهان و بخصوص در ایران یک معضل عمده بهداشتی می‌باشد. در حال حاضر در کشور ما سرانه مصرف سم در محصولات کشاورزی به ازای هر نفر ۴۰۰ گرم می‌باشد. برای تولید محصولات سالم و پاک و در نتیجه داشتن جامعه‌ای سالم و با نشاط هیچ راهی به جز کشاورزی ارگانیک نداریم.

محصولات ارگانیک چیست؟

محصولات ارگانیک، محصولات عاری از هرگونه مواد شیمیایی مصنوعی به دست آمده از یک سیستم ارگانیک تحت کنترل، منطبق با یک استاندارد معتبر هستند. کشاورزی ارگانیک یک نوع روش تولید محصولات کشاورزی است که هماهنگ با طبیعت، محیط زیست و موجودات زنده در آن می‌باشد.

در این روش تکنیک‌هایی به کار گرفته می‌شود که بدون صدمه به محیط زیست و موجودات زنده محصول سالم تولید شود. از اصول اولیه این روش عدم استفاده از کودها و سموم شیمیایی در تولید می‌باشد.

تکنیک‌ها و موادی که در کشاورزی ارگانیک از آنها استفاده می‌شود به طور خلاصه به شرح زیر می‌باشد:

- بازیافت موادزائد کشاورزی و تبدیل به کمپوست و ورمی‌کمپوست
- کشت صحیح مزرعه در زمان مناسب
- رعایت تناوب کشت
- کشت کود سبز و بقولات
- مالچ پاشی در روی خاک مزرعه

ضرورت و اهمیت محصولات ارگانیک:

همه ساله به رغم مصرف سموم و مواد شیمیایی در کشاورزی، نه تنها خسارتها کمتر نشده بلکه سطوح آلودگی افزایش یافته، به طوریکه در یک دوره ۴۰ ساله میزان مصرف مواد شیمیایی در دنیا به ۱۰ برابر و میزان کاهش محصول ناشی از خسارت آفات به ۲ برابر افزایش یافته است.

علاوه بر این مسئله و بحران‌هایی نظیر آفات و امراض جدید، مقاوم شدن بیش از ۶۰۰ گونه آفات، بیماری و علف‌هرزه مسمومیت‌ها، تخریب و فرسایش‌های شیمیایی شدید خاک، تهدید سلامت انسان، بروز بیماری‌های پوستی، سرطان‌ها، مسمومیت‌های منجر به مرگ، بیماری‌های مزمن، تخریب محیط زیست و کشت بوم‌های طبیعی، برهم خوردن تعادل‌های طبیعی، کمیت تولید را با بحران مواجه نموده است.

این شرایط نشان می‌دهد که اصلی‌ترین هدف برنامه‌های تولید، یعنی تولید کافی غذا نیز به علت مخاطرات ناشی از مصرف بی‌رویه مواد شیمیایی به خطر افتاده است. به همین دلیل ضرورت یافتن شیوه‌های جدید برای مبارزه با عوامل کاهش محصولات و تولید محصولات سالم بیش از پیش خود-تأمینی می‌کند.

بناستلهای کشاورزی ارگانیک در ایران:

در کشور ما با توجه به اینکه به لحاظ جغرافیای طبیعی، کشاورزی به صورت سنتی و پراکنده در روستاها و در قطعات کوچک با گرفته و کشاورزی صنعتی به طور کامل استقرار نیافته است این فرصت فراهم است تا از این وضعیت برای تبدیل کشاورزی سنتی و معمول به ارگانیک بدون مصرف هزینه زیاد و فقط با نظارت و هدایت فنی استفاده گردد و از این طریق با توجه به قیمت مناسب این محصولات و نیز افزایش اشتغال، ارزش افزوده عاید کشور خواهد شد. بر اساس برخی آمار موجود تا کنون حدود ۱۳۰ هزار هکتار اراضی تحت پوشش کشت محصولات ارگانیک در ایران ثبت شده است. با توجه به این که مصرف سموم در ایران بسیار کمتر از شرایط کشاورزی صنعتی است و حتی در بیشتر محصولات مانند زعفران، زیره، پسته، انجیر، کشمش، بادام، خرمال، سیب درختی، هندوانه، مرکبات، خاویار، میگو و محصولات باغبانی و دامی و شیلاتی می‌تواند فعالیت‌های گسترده‌ای را برای شروع و حضور در تولید محصولات ارگانیک در جهان داشته باشد.

